

Уважаеми народни представители,

Намираме се в условията на безпрецедентна криза в управлението на съдебната система, която се отразява не само на доверието в правосъдието, но и върху работата на всеки отделен магистрат.

В последните няколко месеца общественото внимание е концентрирано върху редуващите се един след друг скандали в системата и по-специално в нейния върховен кадров орган – ВСС, който се оказва неспособен да защити независимостта на съдебната власт и да поеме отговорност за взетите решения. Оставките на двама от членовете на ВСС и невъзможността да бъдат излъчени административни ръководители за специализираните съдилища, само подсилват усещането за безсилие, липсата на обективна кадрова политика и нежеланието за справяне с конституционно и законово вменените отговорности.

На фона на продължаващото обществено напрежение и справедливите искания за откритост и прозрачност на назначенията, НС, след близо 2 години мълчание, пристъпва към попълването на двете вакантни места във ВСС от квотата на парламента. Реакцията на НС буди недоумение не само със своето закъснение, но и с тревожното отсъствие на реална и обективна процедура за обсъждане и проверка на кандидатурите за членове на ВСС. Решението на НС от 01.06.2011 г. относно процедурните правила за провеждане на избора с предвидените в него 10 минути за представяне на кандидатите и 10 минути за изслушване и задаване на въпроси, не може реално да гарантира детайлност и дълбочина на разбиране на качествата и вижданията на кандидатите за начина, по който те ще работят като част от върховния колективен орган на съдебната власт. Неясни за обществеността остават и личностите на самите кандидати, които са представени на интернет страницата на парламента по изключително оскъден начин.

В рамките на гражданска инициатива за обективност и прозрачност на назначенията в съдебната система и в органите на нейното управление, Институтът предлага на Вашето внимание профили¹ на Нестор Несторов и Кирил Гогев.

Профилите са съставени изцяло по информация, която е широко достъпна и може да бъде извлечена от публични данни, регистри, декларации и други документи, изготвени от различни държавни органи.

Бихме искали да заострим Вашето внимание върху няколко обстоятелства, които смятаме за притеснителни:

1. Кандидатурата на Нестор Несторов повдига сериозни въпроси относно професионалната му етика и доверието, което той би трябвало да вдъхва като член на върховния орган на съдебната власт. Официалната биография на господин Несторов е по-скоро пример за това какъв НЕ трябва да бъде един кандидат за член на ВСС и защо преди да се издига една кандидатура е необходимо да бъдат детайлно проверени и публично обсъдени нейните професионални и личностни характеристики.

По-специално, обръщаме внимание на следните факти:

- Наложено дисциплинарно наказание “понижаване в длъжност прокурор в РП – София за срок от три години” през 2001 г. за излишно удължаване на сроковете за приключване на следственото дело по разследването срещу Валтер Папазки.
- Наложено дисциплинарно наказание “понижаване в длъжност прокурор в РП – София за срок от три години” през 2002 г. за упражняване на натиск и намеса по преписка и предварително производство, свързано със съпругата му.

- Направени проверки (през 1995 г. и през 2000 г.) за охотен начин на живот, които приключват на формални основания без да отговорят по същество на множеството публикации в медиите;
- Съществени разминавания в посочените в декларациите пред Сметната палата по ЗПИЛЗВДД обстоятелства.

Изброените по-горе факти са достатъчни, за да подкопаят доверието в този кандидат и допълнително да компроментира работата на ВСС.

2. По отношение на двамата кандидати остава неясно с какво точно те биха усилили и заздравили работата на настоящия ВСС. Както техните биографии, така и мотивите, с които те са предложени, не обосновават в достатъчна степен защо парламентът би ангажирал отговорността си за управлението на съдебната система с техния избор. В тази връзка, силно смущаваща е и пълната липса на каквито и да било програмни заявления или представяния пред обществото от тяхна страна.

В работата си като народни представители вие сте задължени да действате съобразно Конституцията, своята съвест и убеждения. Доверието в парламента изисква този Ваш дълг да бъде реализиран в рамките на публични процедури, които обективно гарантират максимална защита на обществения интерес.

Съдебната система страда от остър недостиг на доверие и авторитет. Ключов елемент в подобряването на сегашната ситуация е изработването на ясни и конкретни правила за избор от Народното събрание на членове, председатели или ръководители на държавни органи и независими институции. Само по този начин ще бъде дадена гаранция, че единствено най-достойните и качествени кандидати ще заемат съответните високи държавни позиции.

В тази връзка отново настояваме за изменения в Правилника за организация дейността на НС, които да уреждат публична процедура гарантираща:

- детайлна проверка на всички относими качества на кандидатите;
- публикуване на изчерпателна биография и документация;
- представяне на програмни намерения и мотиви, и
- представяне пред обществото в рамките на достатъчно по време изслушване.

Надяваме се, че всички вие народните представители като избраници на народа ще подходите с нужната отговорност и загриженост, и ще изпълните достойно конституционно вменените ви задължения.

18.07.2011 г.

С уважение,

Биляна Гяурова-Вегертседер
Председател на УС

¹ Настоящите профили са пилотни по стартиращ проект за гражданско наблюдение на назначенията в съдебната система, финансиран от Държавния департамент на САЩ